

wapenen, kleinodiën, goud en edelgesteenten, waarvan de zegelring, die den vorstelijken naam draagt, ons de identificatie der overige voorwerpen heeft mogelijk gemaakt. (Afb. 1). De vondst was bekend — bij de geleerden; buiten hun kring was er niemand, die er aandacht aan schonk, want déze waardeerden haar slechts als een merkwaardig, een leerzaam, maar vrij toevallig overblijfsel van het verleden, doch waren er ook toen nog verre van aan kunst- en cultuurwaarde te denken, toen men de ruige schoonheid der oude eposen allang weer voelde.

Evenwel, dit verschil in waardeering van de kunst en de literatuur der oude Germanen raakt beider wezen niet: het is slechts schijn, veroorzaakt door het grootere assimilatie-vermogen van de literatuur in het algemeen aan de behoeften van andere tijden dan die haar schiepen. Innerlijk vertoonen deze kunst en deze literatuur, als bij elke beschaving van een maatschappij met betrekkelijk eenvoudige structuur, een hoogen graad van verwantschap, ja men kan zeggen, dat zij slecht twee uitingen van één-en-hetzelfde zijn.

Die verwantschap toe te lichten zou ons hier te ver voeren. Hans Naumann heeft het trouwens reeds gedaan in de inleiding tot een onlangs verschenen bloemlezing-in-vertaling uit vroeg-germaansche heldendichten en spreuken *). Eén voorbeeld moge echter verduidelijken wat wij bedoelen. Wie de zwaardgreep uit Childerik's graf beziet, of het nog rijkere zwaard dat in Uppland (Zweden) gevonden is (afb. 2) zal zich, kent hij ze, ongetwijfeld de beschrijving herinneren van het een of ander zwaard uit de Germaansche letterkunde, van het tooverzwaard Sköfning bijvoorbeeld of van het zwaard Eckisachs, waarvan ons de oud-noorsche Thidrekssaga (1100—1250) zingt. Voor wie deze niet kent, volge ze hier in vertaling: „Zijn greep en gevest zijn beiden van rood goud gesmeed en gegoten, de greep werd daarna gepolijst als glas. En de schede, gansch van heft tot spits, is met rood goud ingelegd. Ook de koppel is heelenal met goud ingelegd, versierd met goed beslag en met staafjes en kostbare steenen bezet. De kling is wèl gepolijst en met goud beslagen. Als gij haar spits op de aarde zet, schijnt het als of een goud-glinsterend slangetje van de spits tot boven naar de greep gleeft; en houdt gij ze omhoog, dan lijkt datzelfde slangetje weer terug te glijden. Het glijdt en glinstert alles, alsof het levend was.” Zooals wij het zwaard pas in al zijn fonkelende pracht leeren zien door de beschrijving — goud op goud, smaragd-groen en het rood van robijnen —, zoo begrijpen wij de vergelijking van het goud-schitterend slangetje uit de beschrijving, in al haar treffende werkelijkheidsuitbeelding, pas door het zien van het zwaard.

En de andere metaforen uit de literatuur komen ons daarna in de gedachte: het zwaard dat „bijt”, het schip met zijn hoog-verheven, tot dieren-

*) Frühgermanentum. Heldenlieder und Sprüche, übersetzt und eingeleitet von Hans Naumann. Mit 45 Abbildungen. Piper, München, 1926. Aan dit boek zijn ook de hier gereproduceerde afbeeldingen en vele der voorbeelden uit den tekst ontleend.